

Προς
Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας & Υδάτων
Πειραιώς 132, Αθήνα 118 54
Τηλ.: 210 3727400
e-mail: info@raaey.gr, gasconsultation@raaey.gr

Μαρούσι, 17 Ιανουαρίου 2025
ΑΠ 18/123

Θέμα: Δημόσια Διαβούλευση της ΡΑΑΕΥ επί της πρότασης του Διαχειριστή ΔΕΣΦΑ Α.Ε. για το Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ) περιόδου 2024-2033

Αναφορικά με τη δημόσια διαβούλευση της Αρχής Σας, η εταιρεία μας, «ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΕΛΛΑΣ) ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ Α.Ε.», έχει να καταθέσει τα ακόλουθα σχόλια:

Όπως αναφέραμε και κατά τη συμμετοχή μας στην αντίστοιχη διαβούλευση που πραγματοποιήσε ο Διαχειριστής με την υπ. αριθμ. πρωτοκόλλου 153/121/30.09.2024 επιστολή μας (επισυνάπτεται), είμαστε σύμφωνοι με την επαύξηση του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου όσον αφορά στην επέκταση των δικτύων και στην επαύξηση της δυναμικότητας στα Σημεία Διασύνδεσης.

Με τα νέα δεδομένα της παγκόσμιας αγοράς φυσικού αερίου, η Ευρώπη προχωράει στην περαιτέρω απεξάρτηση από το Ρωσικό αέριο, αφού από την 1^η Ιανουαρίου του 2025, έχει μηδενιστεί η διαμετακόμισή του μέσω των εδαφών της Ουκρανίας (16 bcm για το 2024) και πλέον εισέρχεται στην Ευρώπη μόνο μέσω του αγωγού Turkstream με δυναμικότητα 15,75 bcm/χρόνο. Το παραπάνω έλλειμμα σχεδιάζεται να καλυφθεί από αυξημένες εισαγωγές ΥΦΑ, κυρίως από την Αμερική, η οποία συνεχώς αυξάνει την εξαγωγική δυναμικότητα είτε με τη κατασκευή νέων Τερματικών Σταθμών ΥΦΑ είτε με επαύξηση των υφιστάμενων υποδομών.

Με τα δεδομένα αυτά, η Ελλάδα βρίσκεται σε πλεονεκτική θέση για να θεμελιωθεί ως μια ζωτικής σημασίας πύλη για το Αμερικάνικο ΥΦΑ στην Ευρώπη και να αποκομίσει κέρδη από τις εξαγωγές ΥΦΑ προς τα Βαλκάνια είτε μέσω της απευθείας διασύνδεσης Σιδηρόκαστρο με τη Βουλγαρία είτε μέσω του έργου του Κάθετου Διαδρόμου που βρίσκεται σε εξέλιξη. Ωστόσο, θεωρούμε ότι οφείλουμε να επισημάνουμε ορισμένα σημεία στο σχεδιασμό της ανάπτυξης/επέκτασης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου από το Διαχειριστή που δημιουργούν προβληματισμούς και κρίνουμε ότι θα επιβαρύνουν τους τελικούς καταναλωτές με πολλά εκατομμύρια ευρώ και με αντίθετο αποτέλεσμα από το επιθυμητό.

Αρχικά, το κόστος του προτεινόμενου προγράμματος ανάπτυξης ξεπερνάει τα €1,3 δις με σοβαρή επίπτωση στη μέση χρέωση χρήσης του ΕΣΦΑ. Είμαστε της απόψεως ότι ένα μεγάλο μέρος του κόστους αυτού θα μπορούσε να μειωθεί, αφού τα έργα που αφορά δεν προσδίδουν επαρκή οφέλη στον Έλληνα καταναλωτή. Συγκριμένα, ο διπλασιασμός του Κλάδου Υψηλής Πίεσης Καρπερή- Κομοτηνή (€316εκ.) θα έπρεπε να μοιραστεί ως κόστος με τον Διαχειριστή του Διασυνδεδετικού Αγωγού Ελλάδας-Βουλγαρίας (ICGB), αφού το έργο αυτό είναι απαραίτητο για την υλοποίηση του Κάθετου Διαδρόμου με την επαύξηση της

δυναμικότητας στην κατεύθυνση Νότο-Βορρά του IGB από 3 bcm σε 5 bcm/χρόνο. Μια εναλλακτική πρόταση είναι ότι εφόσον ο ΔΕΣΦΑ και ο IGB επιμένουν στην ανάγκη υλοποίησης του συγκεκριμένου έργου, θα έπρεπε αυτό να χρηματοδοτηθεί από ευρωπαϊκά κονδύλια, όπως αυτά που θα λάβει η Bulgariatransgaz για τα έργα που αφορούν στην επέκταση των σημείων διασύνδεσης του Κάθετου Διαδρόμου στο σύστημά της.

Στο ίδιο πλαίσιο, οι σταθμοί συμπίεσης στην Κομοτηνή (€12εκ.), στην Αμπελιά (€74εκ.) και στη Νέα Μεσήμβρια (€48κ.) που απαιτούνται για την εξασφάλιση της ευστάθειας του βόρειου τμήματος του ΕΣΦΑ εξαιτίας της λειτουργίας του FSRU Αλεξανδρούπολης επιβαρύνουν το κόστος του Προγράμματος Ανάπτυξης χωρίς να προσκομίζουν αντίστοιχης αξίας οφέλη στην ασφάλεια εφοδιασμού του Έλληνα καταναλωτή. Το FSRU Αλεξανδρούπολης έχει κατασκευαστεί με εξαγωγικό προσανατολισμό και έχει περιορισμό στην ποσότητα αερίου που δύναται να εισάγει στο ΕΣΦΑ, ενώ παρουσιάζει περιορισμένες εξαγωγές από την ημέρα έναρξης της εμπορικής λειτουργίας του, λόγω υψηλών χρεώσεων διαμετακόμισης του αγωγού IGB. Οι Χρήστες αναγκάζονται να εξαγουν το αέριο στη Βουλγαρία μέσω της φτηνότερης απευθείας διασύνδεσης Σιδηρόκαστρο, δημιουργώντας εύλογα τα εξής ερωτήματα: 1) Συμφέρει τους Έλληνες καταναλωτές να συμπεριληφθεί στο Πρόγραμμα Ανάπτυξης το τεράστιο κόστος της επαύξησης του αγωγού IGB, όταν η πρώτη περίοδος λειτουργίας του έχει επιδείξει ελάχιστη αξιοποίηση; 2) Σε περίπτωση που διακοπεί σήμερα ολοκληρωτικά το ρωσικό αέριο μέσω του Turkstream, είναι ικανό το FSRU Αλεξανδρούπολης να καλύψει το έλλειμμα των ρωσικών ροών και να εξασφαλίσει την επάρκεια αερίου για τους Έλληνες, χωρίς να απαιτούνται συμπληρωματικά έργα;

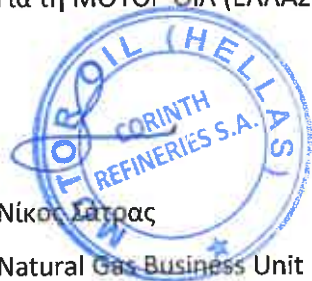
Στο παραπάνω έλλειμμα εισαγωγικών ροών στο ΕΣΦΑ συμβάλλει και η διακοπή των ροών φυσικού αερίου από τους Κήπους, απευθείας διασύνδεση με το σύστημα φυσικού αερίου της Τουρκίας, όπου πλέον δεν υπάρχει δυνατότητα εισαγωγών στην Ελλάδα για διάφορους λόγους, συμπεριλαμβανομένης της μη ύπαρξης Συμφωνίας Διασύνδεσης μεταξύ των Διαχειριστών. Σημειώνεται ότι για το έτος 2025, δεν προσφέρεται στους Χρήστες αδιάλειπτη δυναμικότητα εισόδου στους Κήπους, αφού το μεγαλύτερο μέρος της δυναμικότητάς τους έχει αποδοθεί στην Αμφιτρίτη, σημείο εισόδου του FSRU Αλεξανδρούπολης στο ΕΣΦΑ, ενώ δεν έχει προσδιοριστεί χρονοδιάγραμμα για τη λειτουργία του σημείου ούτε έχει διευκρινιστεί η μελλοντική δυναμικότητα που θα του αποδοθεί. **Οι παραπάνω περιορισμοί έχουν ως αποτέλεσμα να χάνουν οι Έλληνες Χρήστες τη δυνατότητα διαφοροποίησης των πηγών εισαγωγής τους με φτηνό Τουρκικό αέριο.**

Άλλα έργα που επιβαρύνουν υπέρμετρα το προτεινόμενο Πρόγραμμα Ανάπτυξης είναι ο αγωγός Υψηλής Πίεσης προς Δυτική Μακεδονία (€186εκ.) και ο αγωγός Υψηλής Πίεσης προς Πάτρα (€101εκ.). Τα συγκεκριμένα έργα αφορούν στην τροφοδότηση τελικών/εμπορικών πελατών σε απομακρυσμένες περιοχές της Ελλάδας με ελάχιστη δικτύωση. Θεωρούμε ότι θα έπρεπε να εξεταστούν φτηνότερες λύσεις για την τροφοδότηση των εν λόγω περιοχών, όπως οι εφαρμογές μικρής κλίμακας όταν αναπτυχθεί το απαραίτητο εμπορικό και ρυθμιστικό πλαίσιο, καθώς και η σύνδεση με δίκτυο χαμηλότερης πίεσης (17 bar) ανάλογα με τον αριθμό των εξυπηρετούμενων πελατών.

Συνοψίζοντας, η Εταιρεία μας ζητάει από την Αρχή Σας να εξετάσει τα ακόλουθα σημεία που έχουν κεντρικό στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του Ελληνικού συστήματος φυσικού αερίου με προφανές όφελος τις χαμηλές τιμές ενέργειας (αερίου, ρεύματος):

1. Να μειωθεί το συνολικό κόστος του Προγράμματος Ανάπτυξης από €1,3 δις. σε λιγότερο από €0,7 δις. με αφαίρεση / συγχρηματοδότηση / εξασφάλιση ευρωπαϊκών κονδυλίων για τα έργα που αφορούν την εξαγωγική δυναμικότητα του ΕΣΦΑ και τον Κάθετο Διάδρομο.
2. Να εξασφαλιστεί η ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού και η διαφοροποίηση των πηγών εισαγωγής του ελληνικού συστήματος, με την επανέναρξη της αδιάλειπτης λειτουργίας του σημείου εισόδου «Κήποι».
3. Εφόσον ο προϋπολογισμός του Προγράμματος Ανάπτυξης επιβαρύνεται κυρίως από τα εξαγωγικά έργα, να αυξηθούν οι ταρίφες που αφορούν τα σημεία εξόδου και να διατηρηθούν χαμηλά τα κόστη για την εσωτερική κατανάλωση, στηρίζοντας τόσο την ασφάλεια εφοδιασμού όσο και την ανταγωνιστικότητα της Ελληνικής βιομηχανίας και των νοικοκυριών.
4. Να εξετάζονται τα προτεινόμενα έργα από ανεξάρτητο μελετητή, ορισμένο από την Αρχή σας, ώστε να εξασφαλιστεί ότι ο ΔΕΣΦΑ προγραμματίζει την επαύξηση του συστήματος βάσει της **πραγματικής ζήτησης** του Ελληνικού συστήματος και με **ορθολογικό κόστος** των εκάστοτε προτεινόμενων επενδύσεων.

Για τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΕΛΛΑΣ) ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ Α.Ε.

Νίκος Σατρας

Natural Gas Business Unit Director